

IZHAJA VSAK DAN

Naše obznanje in praznik ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamezne šteje se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih oblikah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Pistoji, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šteje po 5 nč. (10 stot.)

SELAŠI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 milim. CENE: Trgovinski in obrtni oglaš po 8 st. mm. Zastarele, zahvale, poslanice, oglaš denarnih zavodov po 10 st. mm. Za oglaš v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka redakcija vrsta K 2. Mali oglaš po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglaš sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Placljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 meseca 6 K; za vsako leto brez dopolnilne naročnine, se upravlja na obznanje. Naročnina na rediljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 5/20, za pol leta Kren 2/60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Naročnina vana pisma se ne sprejemajo in ne kupijo se ne vračajo. Naročnino, oglaš in reklamacije pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Naročnina: 200).

Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik koncesije lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šteje 20.

Polno-hranilni račun šteje 841-652. TELEFON 1457.

Kritičen položaj na Balkanu.

Znamenit govor Pašića v skupščini.

Srbska skupščina.

BELGRAD 28. (Uradno.) Na današnji seji srbske skupščine je ministrski predsednik Pašić odgovarjal na razne interpelacije o vnanjem položaju. Imel je obširen ekspoz o vnanje-političnem položaju in srbski politiki od začetka vojne do sedaj, pri čemer je razpravljal tudi o trenutnih odnosih z Bolgarsko.

Pašić je najprej izjavil, da bo o mnogih vprašanih govorih s precejšnjo rezervno, posebno pa ne more sporočiti cele vsebine srbsko-bolgarske pogodbe, ker je pogodba tajnega značaja. Nato je predložil politični položaj pred vojno, vsled katerega je končno prišlo do vojne, ki se je končala s silajno zmago zavezniškega orožja. Ko so vlade krščanskih držav na Balkanu uvideli, da ni upati na nikakoli zboljšanje političnega, verskega in socialnega položaja v Turčiji, ker je bil mladoturški režim za to preslab in je albanški narod z vso gotovostjo račun na simpatije neke države, so balkanske države sklenile, da hočejo same braniti interese krščanskega prebivalstva. Zahtevali so od Turčije, da takoj izvede reforme, sklenjene na berlinskem kongresu. A Turčija je, mesto da bi ugodila zahtevam balkanskih držav, pričela z mobilizacijo. Radi tega so proklamirale tudi balkanske države mobilizacijo, ki je končno dovedla do vojne.

Velevlasti so skušale vojno preprečiti; ko pa so uvideli, da je to nemogoče, so proglasile svojo nevtralnost in desinterese v teritorialnih vprašanjih. — Podale pa so to izjavo le s pridržkom, da se bo o vseh vprašanih, ki bi se razvila iz vojne in tangirala njih interese, razpravljalo skupno.

Avstrija, za katero je stala Italija, je takoj ki je srbska armada zasedla jadransko obrežje, izjavila, da nikakor ne bi mogla privoliti v razširjenje Srbije do morja, pri čemer se je sklicevala na narodostni princip. Vrh tega je tudi povdarjala, da bi bili njeni interesi jako ogroženi, če bi se ob jadranskem morju razvila še kak druga pomorska država. Srbski protidokazi, da so Srbi to ozemlje, ki je bilo že davno srbsko, osvojili in da Albanci nikakor niso zmogli pospeševati razvoja svoje države, so bili čisto brez uspeha, ker je Avstrija kategorično izjavila, da nikakor ne more pripustiti Srbije k morju. Vstrajala je pri svojem stališču do konca in koncedirala nam je le trgovsko pristanišče na avstrijskem ozemlju.

Ko so velevlasti na londonski veleposlaniški reuniji akceptirale želje in predloge Avstrije in Italije, se je nahajala Srbija v silno težki situaciji. Velevlasti so začetkom vojne sklenile teritorialni desinterese, a kljub temu so izrgale Srbiji iz rok ravno ono ozemlje, ki je pripadalo staremu srbskemu kraljevstvu in je za politično in gospodarsko neodvisnost Srbije neobhodno potrebno.

Srbija se je nahajala pred alternativo: ali ugoditi željam velesil, a pa pričeti boj z njimi. Srbija je bila radi tega primorana izjaviti, da se prostovoljno uda, zato pa pričakuje od velevlasti kake druge kompenzacije. — Težko nam je, da so velesile odobrile predlog Avstrije glede Albanije in se tako odrekle končni rešitvi balkanskega vprašanja, ki jim bo še dolgo vrsto let povzročalo skrb in neprijetnosti. Avstrija pa je s tem zamudila ugoden trenutek, da si pridobi trajne simpatije balkanskih narodov in nekako politično in gospodarsko nadvlado na Balkanu. Vendar se ne sme pozabiti, da vodi vsaka država ono politiko, ki odgovarja njenemu prevdanku in njenim koristim. Srbija nima nikakega sovraštva do Albancev, vendar pa stoji na stališču, da je taka rešitev albanskega vprašanja neprimerna in neprimerna in da bi bilo tudi za Albance boljše, če bi ostali v okviru srbske države.

S končno sklenitvijo miru nikakor še niso rešena vsa vprašanja v Turčiji. Na dnevnem redu stoji vprašanje razdelitve osvojenega ozemlja med zavezničke. Od pravične rešitve tega vprašanja je odvisen nadaljni napredek in dobrobit balkanskih narodov.

To vprašanje je ravno tako težavno kakor zelo kočljive narave, vsled česar je treba vsako besedo položiti na tehtnico, da se prepreči razburjenje med zaveznički in medsebojno žaljenje. Treba je opreznosti, obzirnosti, ljubeznivosti in spoštovanja do

naših zaveznikov, ki so se preteklo leto skupno z nami bojevali in prelivali kri. Kraljevska vlada bo radi tega gledala na to, da na eni strani varuje srbske interese, na drugi pa deluje za ohranitev balkanske zveze. A to je mogoče doseči le s pravično razdelitvijo osvojenega ozemlja. Najmanjše težave delajo vsekakor prepričani s Črnogoro. Razdelitev ozemelj bodo v tem slučaju odločili rezultati vojne, a v prepornih točkah, kakor v vprašanju Djakovice in Plevlje, pride vsekakor do sporazuma.

V slučaju nepričakovanih težkoč, se prepusti narodu, da sam odloči, komu naj pripadejo ti kraji. V najugodnejšem slučaju bo razsojalo o tem razsodišče.

Vprašanje določitve albanskih mej so si prilastile velevlasti, ki so že določile severne in severovzhodne meje. Te meje niso niti zemljepisne, niti strateške, niti narodnogospodarske, ampak t. zv. etnografske, ki so najmanj merodajne, kadar gre za vprašanje, napraviti iz kraljev, ki so jako težko pristopni, novo državo.

Z Bolgarsko živimo kot zavezniča v prijateljskih odnosih. Srbsko-bolgarska pogodba je služila za podlago splošni balkanski zvezi. Samo ob sebi je razumljivo, da se nahaja v zavezniški pogodbi mnogo previdnih dogodkov in temu primerno so fiksirana določila o pravicah in dolžnostih obeh zaveznikov. Med te dogodke spada tudi nezgodniški konflikt s Turčijo; a hvala splošni balkanski zvezi: vojni dogodki so namreč v srbsko-bolgarski pogodbi predpisane določbe veliko prekoračili. Mnoge stvari so se čisto drugače razvile tekom vojne in celo pred vojno izpremenile. Zaveznički so predvsem zagotovili, da bo vojna uspešna, ne oziraje se na žrtve posameznih držav. Kraljevska vlada je svojo zavezniško dolžnost zvesto izpolnila in se nikakor ne sramuje očitka, da je ista izvršena idealno, ker je preprečena, da bosta zvestoba in vestnost končno vendar priznana in poplačana. Zato je razumljivo, da tekom vojne ni hotela od zaveznikov izsiliti nobenih izjav, ker bi tako postopanje vitezemu značaja srbskega naroda nikakor ne odgovarjalo. Dejstva, na katerih stoji zvezna pogodba in vojaška konvencija, so se pred in po vojni tako spremenila, da je ostala le ona linija nespremenjena, ki pod gotovimi pogoji predstavlja srbsko-bolgarsko mejo ob Macedoniji. Ker pa se je zgodilo čisto drugače, se tudi ne more govoriti o prej namišljeni meji. Pogodba ne more ostati veljavna na eni točki, če so se vse druge točke popolnoma spremenile. Po besedilu pogodbe med Srbijo in Bolgarsko pride vse osvojen ozemlje pod oblast obeh zaveznikov, dočim pripada faktično sedaj ozemlje štirim in ne dvema. Vrh tega govori pogodba o nesporu in prepornem ozemlju. Ozemlje med Šaro planino, Rodopskim gorovjem in Ohridskim jezerom je sporno in se lahko ustanovi kot avtonomno ozemlje ali pa tudi razdeli. V slučaju delitve Srbija ne bi več zahtevala, kakor ji pripade po določitvi obmejne črte in Bolgarska bi morala sprejeti mejo, za katero so se odločile velesile. V tem slučaju hočejo Bolgari razširiti svoje pravice na ozemlje med Šaro planino in omenjeno mejo, dočim stojimo mi S-bi na stališču, da mora biti srbsko-bolgarska meja med Šaro planino, Rodopskim gorovjem, Arhipelijo in Ohridskim jezerom. Sicer bi imelo to sporno vprašanje le takrat smisel, če bi se držala pogodba v vseh točkah.

A difference med Srbijo in Bolgarsko se ne nanašajo toliko na razlago in uporabo pogodbe, ampak veliko več na neko drugo vprašanje: namreč, če je pogodba še veljavna ali ne, zlasti ker vse določene obveznosti niso bile izpolnjene, mnoga v pogodbi računana bremena in dolžnosti sploh niso prišle do uveljavitve in ker so bile naše vojne pridobitve vsled vnanjih vplivov silno zmanjšane.

(Radi pomatovanja prostora in pozne ure prinesemo nadaljevanje tega velenamenitega govora o balkanskem položaju, v jutrišnji številki.)

Srbija ustavila osebni in tovarni promet na železnih cestah.

DUNAJ 28. (Izv.) Iz Belgrada je došla danes semkaj vest, da je srbska vlada ustavila z današnjim dnem ves osebni in tovarni promet na svojih železnih cestah. Ta korak srbske vlade potrjuje vest, da se pripravljajo na Balkanu jako važni dogodki. Posl. Klo-

fač, ki se je danes vrnil iz Belgrada in je govoril tamkaj z raznimi merodajnimi političnimi krogi, je dobil vtisk, da je vojna med zaveznički skoro nezgibna. Sicer poskušata Francija in Rusija v zadnjem trenutku še preprečiti oborožen konflikt in spraviti vso zadevo pred razsodišče, a zelo dvomljivo je, če se jima to tudi posreči.

Našemu korespondentu je izjavil neki jugoslovanski diplomat sledeče: Situacija je silno nevarna, vendar pa je treba upati, da se odgovornim državnikom, ki še niso zgubili treznosti, vendarle posreči preprečiti vojno. Treba je poudariti, da Srbija odločno vstraja pri svojih zahtevah in da se bo uklonila le orožju. S-bija nima namram Bolgarski nobenega napadalnega namena in tudi ne bo prva zgrabila za orožje. Tudi državniiki sami obžalujejo, da je moralo tako daleč priti, da se bo slavna epoha balkanske vojne mogoče končala z bratomornim bojem.

Anglija za srbske zahteve.

LONDON 28. (Izv.) Poluradna „Westminster Gazette“ priobčuje članek, v katerem izjavlja, da so srbske zahteve po reviziji bolgarsko-srbske pogodbe popolnoma upravičene. Zahteve Srbije in Grške so razumljive, ker so bili srbski in grški vspehi veliki.

Sestanek med Pašićem in Gešovom.

LONDON 28. (Izv.) Reuterjev urad poroča uradno, da se v soboto sestaneta ob srbsko-bolgarski meji ministra predsednika Pašić in Gešov, da konfirirata o sporu med obema zaveznicoma. Vest, da je Srbija že izročila Bolgarski ultimatum, se ne potrjuje.

Rusija pritiska.

LONDON 28. (Izv.) V tukajšnjih diplomatskih krogih se zatrjuje, da je Rusija včeraj podvzela v Belgradu in Sofiji novo demaršo, in je energično pozvala obe državi, naj se poravnata mirnim potom in tako preprečita novo balkansko vojno.

Mednarodna komisija v Albaniji.

DUNAJ 28. (Izv.) Iz diplomatskih krogov smo izvedeli: Prihodnje dni odide v Albanijo posebna mednarodna komisija, da v smislu sklepa veleposlaniške reunije natančno določi Albaniji severne in severovzhodne meje.

Vprašanje sklenitve preliminarnega miru.

LONDON 28. (Kor.) Kakor poroča Reuterjev urad, so bile izjave sira Greyja balkanskim delegatom čisto enake. Razven tega je Grey že na svojo roko pripomnil, naj oni delegati, ki hočejo podpisati preliminar mir, to tudi store, ker je vendar brez pomena, ostajati tako dolgo v Londonu.

LONDON 28. (Kor.) Po informacijah Reuterjevega urada kažejo vsi znaki na to, da se bosta Srbija in Grška udala pritisku velesil in podpisala preliminar mir.

DUNAJ 28. (Izv.) Tukajšnji diplomatski krogi izjavljajo: Izjava, ki jo je podal Grey zaveznicom, je bila sestavljena v tonu, ki je za diplomatsko občevanje nenavadno oster. Grey je direktno namignil delegatom, naj zapuste London, če nečelo podpisati miru. Oster ton se razlaga na ta način, da se Anglija boji za svoj prestiž, ki bi silno trpel, če bi se mirovna pogajanja zopet razbila. Ko je Grey na ponedeljkovi seji poslaniške reunije naznanil poslanikom svoj namen, sta se francoski in ruski veleposlanik prvotno upirala proti tako ostremu nastopu namram zaveznicom, a končno sta se udala argumentom sira Greyja.

Poslanska zbornica.

DUNAJ 28. (Izv.) Zbornica se je približala koncu proračunske debate in s tem tudi koncu kritike o vnanje-političnem položaju. Že jutri bo končano prvo branje proračunskega provizorija. Seje ne vzbujajo več prvotnega znamenja, ker so govorili že zastopniki vseh parlamentarnih strank.

Na današnji seji je vzbujal pozornost le govor načelnika Poljskega Kola, dr. Lea, ki je pri vsem priznanem opravičevanju ciljev avstrijske jadranske politike, vendarle odkrito priznal, da se mu zde žrtve za naše vspehe precej prevelike. Dr. Leo je dal predvsem duška staremu rusofobstvu poljskih krogov, češ, da pade odločitev o bodočnosti Avstrije v boju z Rusijo in za ta boj so pripravljani Poljaki žrtvovati svojo kri, svoje življenje in vse svoje imetje.

Simpatično je govoril dr. Leo o jugoslovanih. Izjavil je, da ga skrbi, ker da Avstrija zgubi vse simpatije pri jugoslovanih. Tega je kriva politika nasilstva in krivične nadvlade, ki se mora končati.

Zelo žalostno vlogo so igrali danes govorilki „Nationalverband“, ki so se deloma omejili le na zabavljanje čez slovanske poslance. Radi kurioznosti naj omenimo, da je Wolf v svojem govoru primerjal balkansko zvezo s trijalizmom in trdil, da je trijalizem velika državna nevarnost, vsled česar je primoran posvariti Schönbrunn in Belvedere na to nevarno gibanje.

Konferenca klubovih načelnikov je sklenila, da se jutri vnanje-politična debata konča in v petek bo reševala zbornica nekatera poročila legitimacijskega odseka. V torek se prične prvo čitanje predloge o podaljšanju poslovniškega provizorija, nakar bi po želji vlade moralo priti na dnevni red drugo čitanje finančnega zakona. Če se to tudi zgodi, je danes še negotovo, ker se načelniki tozadevno še niso sporazumeli. Vendar pa vlada v vladnih krogih tako optimistično upanje, da je finančni minister Zaleski danes zopet podaljšal rok za predlaganje osebno-dohodniške napovedi in sicer do 31. julija. Spomladansko zasedanje zbornice senajbrže konča dne 20. junija.

Justični odsek.

DUNAJ 28. (Izv.) Justični odsek je danes nadaljeval razpravo o novem odvetniškem redu.

Delni odpust čet iz Bosne.

DUNAJ 28. (Izv.) „Militärische Rundschau“ poroča v svoji večerni izdaji, da je cesar odredil, da se imajo najstarejši rezervni in nadomestni rezervni letniki 1902—1905, dalje družinski očeti, edini sinovi vseh letnikov, ki so bili svoječasnno poklicani v Bosno, Hercegovino oz. Dalmacijo pod orožje, nadomestiti z mlajšim rezervnim in nadomestnim rezervnim moštvom, v kolikor je to mogoče. Odpustitev se izvrši na ta način, da bo starejše rezervno moštvo odpuščeno šele takrat, ko nastopi mlajše moštvo.

Odpust mornariških rezervistov.

DUNAJ 28. (Kor.) Mornariški rezervisti letnikov 1905. in 1906. bodo v najkrajšem času za nedoločen čas odpuščeni.

Avdijenca pri cesarju.

DUNAJ 28. (Izv.) Cesar je sprejel danes v daljši avdijenci vojnega ministra Krobathina in grofa Berchtolda.

Njihova kultura v luči barbarstva!

Minole sobote so otroci nekaterih okoliških šol privedli šolski izet v Postojno. Bila je torej to prireditev, ki se ni v nobenem pogledu tangirala kakega interesa Italijanov — bodi materialnega, bodi etičnega. Bili so to slovenski otroci, ki so jim slovenski stariši privedli veselje na slovenski zemlji, ki je menda niti najortodoksnejši Veleitalijan ne more reklamirati za tisto ozemlje, ki baže še čaka odrešenja iz — da govorimo v žargonu italijanske iredente — avstrijskega jarma in združenja z „materjo-zemljo“. Nobenega momenta ni bilo torej na tej prireditvi, ki bi mogel razburjati razdražene živce naših Italijanov, razun, ako bi hoteli kakor tak moment priznati dejstvo, da so ti mladi izetniki, povrnili se, izstopili na kolodvoru južne železnice in da so potem, mirno in tiho, odšli po tržaških ulicah na svoje domove!

Ker pa v očeh slehernega treznega človeka — tudi Neslovenca, ako le gleda stvari in dejstva z odprtim in neskaljenim očesom — odpada tudi ta moment; ker mora priznati, da polti, ki vodijo s tržaškega kolodvora v našo okolico, gredo po tleh, ki so tudi, oziroma so slovenska, odpada torej tudi gorilomenjeni moment, ki bi vsaj v milejši luči kazal na to, kar se je zgodilo.

Prav ničesar ni bilo torej na tej prireditvi, ki bi moglo razburiti Italijanske živce, gotovo najmanjše pa dejstvo, da so bili izetniki — nedolžni otroci!!

In vendar! Zgodilo se je nekaj nečuvnega, kar nam odpira pogled na neverjetno podivjanost — zgodilo se je, kar je jednostavno izključeno v vsaki deželi, kamor je zasijala — evropska civilizacija!

Z južnega kolodvora je odšlo po Miramarski cesti proti Barkovljam kakih 150 oseb, otročičev in žensk, pod vodstvom enega učiteljev in barkovljanskega župnika, mons. Kjudra, torej pod takim nadzorstvom, da je bilo izključeno vsako nepristojno vedenje. Čim pa so dospeli do ulice Tor S. Piero, ki vodi od Miramarske ceste v Rojan, je iz te ozke ulice, kakor iz zasede, skočila s huronskim krikom tolpa kakih 25 — tolovajev nad uboge — otročiče. Po starosti in po vsej njihovi javnosti je ta druhal

spadala v isto slovitno bojno četo politiku-jočega Italijanstva, ki s svojimi divjaštvji že dolgo kompromitira Italijansko ime in profanira Mazzinijevu ime in ki se prištevajo k Italijanski inteligenci! Kar vsebujejo vsi Italijansko-politični leksikoni sramotilnega proti nam Slovincem, so bruhanji iz sebe, rjoveč, tuleč in grozeč ti tolovajski — inteligentni!

Morda bi mislil kdo, da je to prišlo le slučajno, da je bil to — da si bi bilo tudi to že več nego grdo — le slučajen izbruh od strasti in morda tudi od pljace razgritih možganov. Proti temu domnevanju govori dejstvo, da je ta tuleča in rjoveča druhal do skrajnosti preplašena otročiče spremljala od gorj rečene ulice pa tja do užitinskega ura na barkovljanski cesti — torej kakih 20 minut hoda!

Vso to pot so spremljali našo družbo, kričaje, psovaje, zasramovaje in grozeč! Menda ne treba praviti, da je med otroci in ženskami vladal največji strah — in da bi bile mogle za tega ali onega priti še hude posledice.

Ker je torej slovenski okoličan toliko zaveden in pošten, da brani svojo last, značaj svoje grude, svoje etične interese — svoj jezik in svoje rojstvo — ker noče izdati svojega rodu in samega sebe, ker noče leči v narodni grob, ker reklamira za se najvišjo pravico vsakega živega bitja, pravico do življenja: od tod divja jeza na strani Italijanov, ki se spozablja celo tako daleč, da se radi značajnosti in poštenja njihovih očetov barbarski maščuje nad otročiči in ženskami, o katerih ve, da se ne morejo braniti!

Saj to je ravno, kar dela ta dogodek tako gnusnega, tako podlega, tako nizkega, tako ostudnega — okolnost namreč, da ni bilo v vsej naši družbi nikogar, ki bi bil mogel ščititi otročiče pred podivljano druhaljo. Duhovnik ni mogel in učitelj še manj — iz lahkega umevnih razlogov. Pred vsem pa iz dveh: v prvo bi vsak odpor utegnil izzvati tudi dejanske napade na otročiče in eventualno hujšo nesrečo, a v drugo bi potem prav gotovo čuli gromenje po laških listih, kako sta duhovnik in učitelj izzvala in povzročila ves napad v svojem — sovraštvu do Italijanov!

Dogodek minule sobote ni tako male važnosti, kakor bi morda kdo mislil: kajti simptomatičen je, kako je podivjanost zajela vse sloje Italijanske družbe; in zato je tudi velenformativen za one, ki še ne umejo borbe nas tržaških Slovincem. Na tem slučaju vidijo, kako se moramo boriti za svoj obstanek proti sovraštvu, ki vzlic vsej nagašani 2000letni kulturi stoji izven oblik evropske civilizacije!

Upamo, da bo ta slučaj barbarske podivjanosti ne le Barkovljanom, ampak okoličanom sploh v spodbudo in pouk, da ta naš boj moramo izvajati brez vsake misli na možnost kakakega modusa vivendi z ljudmi, ki se jim barbarski nagoni ne ublažujejo niti sprico — nedolžnega otročiča in šibke ženske, torej bitij, ki so v vseh kulturnih narodih izključena iz političnih borb!

Njim je parola: boj proti Slovincem do uničenja, nam pa bodi: obramba po načelu — *zob za zob!*

Poset „Hrvatskega društva inžen-nera i arhitekta“ v Ljubljani.

Dne 26. in 27. oktobra m. l. je napravilo novoustanovljeno „Društvo inženjerov v Ljubljani“ oficijelni poset „Hrvatskemu društvu inženjerov i arhitekta“ v Zagrebu in 24. in 25. t. m. je poslednje vrnilo kolegijalnemu stanovskemu društvu svoj poset. Je to akt oficijelne uljudnosti, ki na vnanje ne nosi nikake posebnosti. Povsem stara navada je, da se slovenska in hrvaška društva pose-čajo ter da se poseti vračajo. Hrvatje vedo, sami, kako radi jih vidimo v Ljubljani in Slovenci tudi dobro vedo, da so v Zagrebu vedno kakor v svojem lastnem domu in zato bi bilo morda v vsakem drugem slu-čaju odveč, ako bi poročali o tem obšir-nej, razun da izrazimo s tem novo veliko zadovoljstvo in veselje, da smo zopet pod svojo streho sprejeli svoje najljubše goste in najbližje nam sorodnike. V zblizanju naših tehnikov pa vidimo neko posebno in veselo znamenje na horizontu naše kulturne zgodovine in zato želimo, da se s tem veseljem pojavom tudi naša javnost nekoliko bližje seznanji ter spremi ta poset s posebnimi simpatijami.

Naši inženjerji niso bili šli samo banke-tirat in navduševati se v Zagreb in isto tako niso tudi njihovi hrvaški kolegi prišli v Ljubljano samo na zabavo. Ti poseti imajo dvojni globlji namen: medsebojno izpozna-vanje v svrhu organizacije ekonomsko-teh-ničnega, znanstvenega dela in pa organizira-nja tehničnega dela kot takega v zvezi z domačim kapitalom.

Ekonomsko-tehnično znanstveno polje je pri nas jugoslovanštvi še v prav prvih po-vojih. Gre v prvi vrsti za to, da se vsi stvari temu znanstvu najprej jezik. Prihajemo, da je to fundamentalno vprašanje

ravno na teh posetih krasno napredovalo in da so se ravno na teh posetih fundirala osnov-na načela glede skupne rešitve tega vprašanja.

V kratkih črtah orisano velja sedaj sle-deče načelo: Vitalni finančni in ekonom-ski razlogi zahtevajo, da si oba naroda jednotno razvijeta svoj teh-nični jezik. Tehnična terminologija se sme pri obeh jezikih razlikovati le po slov-ničnih in ortografskih oblikah. Na novo privzete besede morajo biti vedno iz istega vira. Ako imata oba naroda za kak predmet ali pojem svoj izraz, se ohrani boljši, ali pa rabita v obeh jezikih. Izda se skupni slovar, ali to še le tedaj, ko bo vse gradivo za-dostno po gotovi (ing. Skobernetovi) metodi nabrano. Med tem časom se bode izdajalo terminološko gradivo v skupnem glasilu.

Tudi naša tehnična literatura je dobila svoj fundament v skupnem delu. Slovenci bi ne mogli izdati sami zase strogo tehni-čno-znanstvenega lista, kakor ga imamo sedaj v skupnem glasilu „Vjestih“.

Kar se tiče organizacije tehničnega dela in našega kapitala, pričakujemo, da se je začela ravno s temi stiki in medsebojnim spoznavanjem uprav nova doba. Vseobče je znano, da naši merodajni faktorji še vedno oddajajo vse načrte za naša monumentalna dela samo tujcem. Pomislimo samo na načrte za obrežno zidovje v Ljubljani in različne mostove v Ljubljani. Naš jug šteje slavnejše arhitekta, nego je Keller, in boljše statike, nego so oni, ki delajo šempeterski most — a se jih prezira. Isto pa velja tudi na drugih tehničnih poljih in zlasti še v podjetništvu. Jugoslovanski inženjer ne more trpeti takega preziranja od strani naših na-rodov samih in zato hoče nastopiti z umestno kritiko, ker je prepričan, da bo služil s tem predvsem koristim svoje kul-ture. Tulec ne more poznati niti naših po-treb in razmer tako, kakor domačin, niti duha naše umetnosti. Zato zahtevamo o dela v domovini zase!

To je torej pomen in namen sestankov naših inženjerov in s temi ideali je prišlo tudi „Hrvatsko društvo inženjera i arhi-tekta“ u Zagrebu“ minolo soboto v Ljub-ljano.

Hrvatski gostje so dospeli k nam v soboto popoldne ob 12:47 pod vodstvom uglednega ing. arh. Grahorja. Na kolo-dvoru so jih sprejeli slovenski kolegi s svoj-im predsednikom ing. Kilarjem, dež. gradb.-nadsvetnikom, ki je dolece najpriljubljenej-še pozdravil. Bilo je 28 inženjerov in 5 dam. Predsegnik ing. arh. Janko Grahor se je prav laskavo zahvalil za prijazen sprejem, nakar je vsa družba odšla v vozovih v Hotel Union k obedu.

Popoldne so domači inženjerji razkazali svojim hrvaškim kolegom dela v Ljubljani in opekarno Vidic & Comp. V Klečah je mestna občina goste tudi pogostila in isto-tako tudi tovarna Vidic & Comp. Zvečer ob 6:30 se je vršilo v deželnem gledališču pre-davanje g. rudn. svetnika ing. Strgarja o idrijskem rudniku, kjer so imeli gostje priliko spoznati naša najstarejša in tudi naj-zanimivejša tehnična dela. Po lepo vspelem predavanju se je vršil v Hotelu Tivoli ani-miran komers. orkestr. Pri komersu je tudi krasno prepeval znani odlični kvartet „Glasbene Matice“, gg. Jež, Stancar i. cons., ki so ga hrvaški gosti in domačini burno aklamirali. Še posebno pa je poživila lep večer gospa Otahalova, ki je zapela našim gostom 6 lepih pevskih točk. Na komersu se je izreklo vse polno lepih na-pitnic. Med drugimi sta pozdravila v lepih besedah hrvaške goste tudi ljubljanski pod-župan g. dr. Karel Triller in g. dr. Ilešič.

V nedeljo popoldne so si gostje ogle-dali mesto, ob 1 pop. pa se je vršil slav-nostni banket, ki ga je priredilo v dvorani Hotela Union svojim dragim gostom „Društvo inženjerov v Ljubljani“. Na banketu je bilo istotako izrečenih dosti lepih napitnic, slovenski in hrvaški domovini, slovenskemu in hrvaškemu društvu inženjerov, tehničnemu delu, vrlenu hrvaškemu in slovenskemu žen-stvu itd.

Po lepem banketu se je dala družba na dvorišče Hotela Union fotografirati, na kar je šla na šetnjo po Tivoliju; ob 6:20 pa so se mili gostje, burno pozdravljeni, poslovili od svojih kolegov na južnem kolodvoru. Črni vlak nam jih je maglo zopet odvedel v stolni Zagreb, ali slovenska javnost jim kliče z njihovimi kolegi vred, da naj se čim pre-je zopet vrnejo ti resni naši delavci ter nam poživijo našega tehničnega duha ter splošijo naše kulturne želje!

Za občinske volitve.

Pozor okoličanski volilci!

V današnji prilogi priobčujemo vo-lilčica za okoličanske volilne okraje. Opozarjamo vse volilce na to in jim svetujemo, naj si shranijo ta list, da ne bo na dan volitev kakih nepotrebnih zmot glede volilšč. Prav posebej pa še opozarjamo volilce pri Piščancih, da bodo letos volili v Rojanu, ne pa na Opči-nah, in pa volilce v Trebčah in Banah, da imajo letos svoj lastni volilni lokal v Trebčah.

Socijalnodemokratski kandidati.

Na prednočnem volilskem shodu so-cijalnodemokratske stranke so bili proglašeni kandidati za IV. mestni volilski razred, ki voli dne 8. junija. Proglašeni so bili sle-deči kandidati:

Za mesto:

Za I. volilni okraj: Giacomo Nicolao, mestni učitelj.

Za II. volilni okraj: Rodolfo Cerniutz, zasebni uradnik; Guglielmo Pitz, mehanik.

Za III. volilni okraj: Vittorio Peritz, zasebni uradnik; Avgust Gaspari, zasebni uradnik.

Za IV. volilni okraj: Francesco Barba, črkostavec; Edoardo Gergich, zasebni uradnik; Josip Petejan, strokovni tajnik.

Za V. volilni okraj: Francesco Blasi-sizza, kotlar; Giuseppe Podgornik, strokovni tajnik; Dr. Gilberto Sinigaglia, zdravnik; Luigi Simonetti, mesar.

Za VI. volilni okraj: Valentino Pittoni, zasebni uradnik; Dr. Edmondo Puecher, odvetnik; Arcangelo Doff-Sotta, mestni učitelj; Ezio Chiussi, strokovni tajnik.

Za okolico:

Za I. volilni okraj: Josip Petejan, strokovni tajnik.

Za II. volilni okraj: Josip Kopač, strokovni tajnik.

Za III. volilni okraj: Valentino Pittoni, zasebni uradnik; Ivan Sedmak, železničar.

Pripominjano radovoljno, da so socijalno-demokratski govorniki na shodu, Pittoni, Cerniutz in dr. Puecher, po poročilu, kakor ga priobčuje snočnji „Laboratore“, govorili v resnici stvarno in, kar posebej poudarjamo, brez hujškanja proti naši slovenski stranki. Omenjali so pač volilni boj proti slovenskim nacionalcem, toda popolnoma dostojno.

Politično društvo „Edinost“

sklicuje sledeče

VOLILSKE SHODE:

Danes, dne 29. majnika.

V dvorani Narodne Delavske Organizacije ul. Sv. Frančiška Asiškega šte. 2, ob 8, zvečer.

Shodi v soboto 31. majnika:

Za Opčine in Bane:

ob 8 zvečer v Sokolovi dvorani na Opčinah;

Za Rocol:

ob 8 zvečer v gostilni „pri Drijonu“;

Za Vrdelco:

ob 8:30 zv. v „Gospodarskem društvu“;

Shodi 1. junija t. l.

Za Škedenj:

ob 4 popoldne v „Gospodarskem društvu“.

Za Sv. Ivan:

dopolodne po maši v „Konsumnem društvu“ pri cerkvi;

Za Frdenič:

ob 4 pop. v „Gospodarskem društvu“;

Za Lonjer:

ob 4 pop. v „Konsumnem društvu“.

Za Kolonjo:

ob 2:30 popoldne v gostilni „Pri starem Matevžu“.

Za Rojan, Greto, Škorkljo:

ob 10 dop. v „Konsumnem društvu“ pri cerkvi.

V torek, dne 3. junija.

V gostilni Novega konsumnega društva „alla Stazione“ v ul. Lazzaretto vecchio, ob 8. zvečer.

DNEVNI RED VSEH SHODOV:

Občinske volitve in Slovenci.

Zaupniki mesta in okolice! Člani volilnih odborov! Zadnji čas je, da na-znanite političnemu društvu „Edinost“ one zaupnike, ki bodo lahko na dan volitev (8. junija) opravljali službe članov komitstj oziroma zaupnikov stranke pri volitvah. Člani komitstj morajo biti le volilci dotičnega razreda in okraja, dočim je zaupnik stranke lahko vsak volilec. Za vsako volilno sekcijo naj se naznanita po 2 osebi za člane komitstj in po 3 osebe za strankine zaupnike. Število volilnih sekcij ostane skoro tako kakor pri občinskih volitvah l. 1909. Imena (natančno pisana) s točno naznačenimi naslovij naj se sporočijo tajnika političnega društva „Edinost“, dr. Iv. Mar. Čok-u, (pisarna dr. Slavka, „Narodni dom“, tele-fon št. 820).

Zaupniki! Pozurite se, storite takoj svojo dolžnost in ne odlašajte, ker je že skrajni čas!

Okoličani! Volilci II. razreda.

Kandidatje političnega društva „Edinost“ za volitev, ki se bo vršila v nedeljo, dne 8. junija 1913, so sledeči:

ZA I. OKRAJ:

(Škedenj, Sv. Marija Magdalena Zgornja in Spodnja):

Anton Miklavc pok. Antona, posestnik pri Sv. Mar. Magd. Spodnji;

ZA II. OKRAJ:

(Rocol, Katinara, Lonjer, Vrdela, Kolonja, Konkonel):

dr. Just Pertot, zdravnik v Trstu;

ZA III. OKRAJ:

(Rojan, Greta, Barkovlje, Sv. Križ, Prosek, Kon-tovlj, Opčine, Bane, Trebče, Padriče, Gropada, Bazovica):

dr. Ferdinand Černe, odvetnik v Trstu, Stefan Ferluga, šolski vodja na Opčinah.

Okoličani! Volilci II. razreda! Gla-sujte v nedeljo, dne 8. junija t. l. siožno za te kandidate!

Politično društvo „Edinost“.

Domače vesti.

Odborova seja političnega društva „Edinosti“ se bo vršila danes dne 29. t. m., točno ob 3 popoldne v „Slovanski čitalnici“.

Vabljeni so vsi gg. odborniki, namest-niki in deželni poslanci, da se seje gotovo udeležijo.

Kje pa si ti „Piccolo“, ti slavni ju-nak, branitelj umetnega Italijanstva v Trstu? Vsakrat, ko se je dogodila tvojim varo-vancem kaka neprijetnost, zaganjaš v svet svoj huronski krik, češ, da se na tržaškem ozemlju ubija svoboda tvojih vernih bratcev! V nedeljo dne 25. t. so imeli prirediti v Barkovljah, na Miramarski cesti, tvoji ljub-ljenci iz primorskih pokrajin tekmo pedistov, a ta je bila zabranjena, da, prepovedana...!

Barkovljanski otroci, ki so jih tvoji ljub-ljenci v soboto zvečer na poti domov na tako surov način izživali in zasramovali (glej današnji članek), so prišli domov in so pripovedali svojim roditeljem v živih barvah, kaj se je počenjalo z njimi na Miramarski cesti. Starši so bili razljučen in vsi od kraja so klicali: kje smo neki bili, da bi onim iz-zivačem dali plačilo, ki so ga zaslužili v obilni meri?!

Posledica zasramovanja in zaničevanja je bila, da so merodajni faktorji uplivali, da se zabava tvojih ljubljanih sinov prepove. Tako se je tudi zgodilo. To pa ni prvič, ne zadnjič. Zakaj pa nisi zagnal občajnega kri-ka, da bi tudi to pot svet izvedel, kako se tvojim zvestim sinom prepovedujejo — mir-ne zabave? E, seveda, to pot si se zbal, o slavni junak, in si si mislil, da je to pot boljše molčati nego javno jadikovati zaradi prepovedi. Vedel si, da bi se s kričanjem proti prepovedi tekme barkovljansko ljudstvo še bolj razjarilo, nego je že. Bodi pa pre-pričan, da Barkovljani niso pozabili in ne pozabijo z lepa, kar so jim nakuhali tvoji varovanci. Mi kličemo in naznanjamo slav-nim oblastim: Nič več Italijanskih zabav v našo vas, da ne bo neprijetnosti!

Ako se hočete, o gospoda Italijani, za-bavati, pojdite tja dol v Furlanijo! Tam boste svoji med svojimi in tam uganjajte svoje športe. Mi vam hočemo pokazati, da smo tukaj od starine doma in da nismo pri-vandranči, kakor lučate v obraz onim Slo-vincem, ki se priseljujejo v naše mesto. Tu-kaj imamo svoja prava, kajti le okoličan je pristen Tržačan. Vaše vrste so prepojeze z našo krvjo in zato niste vredni, da bi tu kot renegatje uživali ono spoštovanje in ljubezen, ki je radi izkazujemo . . . mirnim in po-štenim ljudem! Barkovljan.

Na nesramnost, ki si jo je dovolil v torkovi „Zarji“ njen tržaški dopisnik na na-slov našega kandidata v drugem okoličan-skem volilnem okraju, g. dr. Justa Per-tota, bi pač ne odgovarjali, ko bi se prav v tej nesramnosti ne zrcalila vsa „lepa“ duša tistih ljudi, ki se bodo te dni vrgli na našo okolico, kakor ose na hruško. G. dr. Pertot je namreč na nedeljskem rocolskem shodu omenil, da se je do zadnjega upiral kan-di-daturi, a da se je končno le vdal iz pokor-ščine, ki se je je naučil v Črnigori.

Nesramnež v „Zarji“ se z ozirom nato izjavo norčuje iz g. dr. Pertota in pravi: „Zdi se nam, da se pravi imeti volilce za norca, ako se jim pripovedujejo take reči na shodu, kjer bi bilo treba razviti volilni pro-gram!“

Globoko, globoko je že moral pasti člo-vek, ki je napisal to nesramnost, ki se nor-čuje iz človeka, ki je v svoji človekoljubno-sti pohitel kot zdravnik na pomoč ranjen-cem, in to prav zaradi tega, ker je storil to. Seveda, od ljudi, ki jim je lastni trehust vse, gotovo ni pričakovati take človekoljubnosti, temveč kvečjemu take nesramnosti, s ka-kršno se je izkazal „Zarjin“ dopisnik.

In g. dr. Just Pertot, ki je nad eno uro govoril o stvareh, tičočih se občinske upra-ve, delovanja mestnega občinskega sveta ter nalogah občinskih svetovalcev, naj bi bil imel volilce za norca!

Ne! Tako podlo blatenje našega obče-spoštovanega kandidata človeka, ki mu tudi

Volišča.

Tekom tedna objavimo volišča za bodoče občinske volitve za mestne volilne okraje, danes jih objavljamo

za okoličanske okraje:

Za I. volilni okraj:

Škedenj (41. sekcija): občinska šola v Škedenju: hišne številke od 1 do 619.

Škedenj (42. sekcija): hiš. št. 150 v Škedenju: hišne številke od 620 do 1237.

Sv. M. Magd. Zgor. (43. sekcija): pri okrajnem načelniku v Škedenju št. 175: Sv. M. Magd. Zg. Bivio št. 1 do 89, Sv. Ana od 90 do 239.

Sv. M. Magd. Zgor. (44. sekcija): otroški vrtec „Lege Nazionale“ v Škedenju št. 176: Sv. M. Magd. Zg. od 240 do 817.

Sv. M. Magd. Spod. (45. sekcija): gostilna „Subietta“ pri Sv. M. Magd. Spod. št. 31: Sv. M. Magd. Spod. 1 do 279, Sv. Sobota 280 do 399, Zavlje 400 do 489, Monte Castiglione 490 do 599.

Katinara (46. sekcija): šola na Katinari št. 1141: Sv. M. Magd. Spod. od 600 do 979, Montebello Zg. od 980 do 1129, Katinara od 1130 do 1149 in Ključ od 1150 do 1152.

Za II. volilni okraj:

Rocol (47. sekcija): Rocol, ul. P. P. Vergerio št. 228: Rocol, ul. Molino a vento od 1 do 169, Sette Fontane od 170 do 339, dirkališče od 340 do 369, Callaja od 370 do 405.

Rocol (48. sekcija): gostilna Nichetto v Rocolu št. 576: Katinara od 406 do 439, Melara 440 do 459, Rocol v dolu 460 do 839, Rocol v brbu 840 do 1199, pri Lavcu od 1200 do 1217.

Lonjer (49. sekcija): gostilna Padovan na Katinari št. 27: ves Lonjer.

Vrdela (50. sekcija): ul. Raffaele Sanzio št. 526: Scoglietto od 1 do 379, L. Cilin Spod. od 380 do 439.

Vrdela (51. sekcija): slovenska šola pri sv. Ivanu: Sv. Ivan Spod. od 440 do 749, Brandežija 750 do 909, Sv. Ivan Zg. 910 do 1179.

Vrde (52. sekcija): italijanska šola pri Sv. Ivanu: Frdenič 1180 do 1339, Timijan 1400 do 1759, Svetoivanski kamnolomi 1760 do 1800, Sv. Cilin Zg. 1801 do 1822.

Kolonia (53. sekcija): ul. Fabio Scvero, hiša Zeppar, št. 64: vsa Kolonia.

Za III. volilni okraj:

Rojan (54. sekcija): Rojan, vicolo delle Rose št. 7: S. Ermacora 1 do 60, pri 12 murvah 61 do 169, Scala Santa 170 do 429.

Rojan in Piščanci (55. sekcija): otroško zavetišče (asilo infantile) v Rojanu: Vernellia 430 do 680, Molini 681 do 790, raztresene hiše 791 do 830, Piščanci in sicer št. 218, 220 do 237, 275, 280 do 284, 286, 287, 289, 319 do 321, 328, 335, 346 do 348, 362, 364, 372 in 426.

Greta (56. sekcija): šola v Rojanu: vsa Greta.

Barkovlje (57. sekcija): ljudska šola v Barkovljah: vse Barkovlje.

Opčina (58. sekcija): ljudska šola na Opčinah, izvemši Piščance.

Trebče (59. sekcija): ljudska šola v Trebčah: za Bane in Trebče.

Bazovica (60. sekcija): ljudska šola v Bazovici: za Bazovico, Lipico, Gropado in Padriče.

Prosek (61. sekcija): ljudska šola na Proseku: za Prosek, Miramar in Kontovelj.

Sv. Križ (62. sekcija): ljudska šola v Sv. Križu: ves Sv. Križ.

Poudarjamo, da letos prvičrat volijo Piščanci v Rojanu namesto na Opčinah in da imajo Trebče z Banami samostojen volilni lokal.

Iz delavskih krogov.

Zborovanje zaupnikov NDO in ZJŽ v Nabrežini. Prvo zborovanje NDO in ZJŽ, ki se je vršilo preteklo soboto v Nabrežini, je pokazalo, da se je začelo svitati tudi v najhujši socialno-demokratski trdnjavi v Nabrežini. V imenu NDO je poročal njen strokovni tajnik tov. Brandner, v imenu ZJŽ pa njen podpredsednik tov. Bufon. Oba govornika sta temeljito razjasnila pomen na narodni podlagi stoječih stanovskih organizacij. Razkrinkavana sta tudi — kar se samo po sebi razume — postopanje socialne demokracije, kar seveda navzočima zastopnikoma socialnih demokratov nikakor ni bilo prav in sta zato šušala odgovorjati. Toda nista imela sreče, zakaj slabo stvar je težko zagovarjati. Pogorela sta tako, da sta končno prišla na izjavo na dan, da nista prišla zastopat socialističnih organizacij, čeprav sta njihova odbornika. No, sodruga Hladnik in Čej — tako se namreč imenujeta ta dva gospoda — sta imela priliko se se-

znati z idejami NDO in ZJŽ, ki so zlasti sodruga Čej tako ugajale, da je začel celo pritrjevati govornikom. Morda pa se urešniči, kar je dejal tov. Brandner, namreč, da postanejo sedanji največji nasprotniki NDO in ZJŽ, kadar se o velikem pomenu teh organizacij natančno seznanijo, njeni najboljši agitatorji.

Da sedaj rujejo gotovi sodrugi s tako silo proti NDO in ZJŽ, to povzroča dejstvo, ker o namenih teh organizacij niso poučeni. Oni verjamejo vse to, kar piše „Zarja“, zato je lahko razumljivo, zakaj nasprotujejo dobri stvari Tega dejstva sta se zastopnika NDO in ZJŽ dobro zavedala, zato socialno-demokratskima agitatorjema, ki sta prišla na zaupni sestanek, kjer nista imela pravice biti navzoča — nismo pokazali vrat, kakor bi to storili v tem slučaju socialni demokratje, ampak smo jih celo povabili, da sestaneku prisostvujeta. In ta tako se je vršila debata od 8 do 12 ponoči.

Na podlagi debate, v kateri so doživeli socialni demokratje temeljit poraz, so navzoči zaupniki izprevideli, da NDO in ZJŽ nista taki organizaciji, kakor jih pri vsaki priliki slikajo socialni demokratje, marveč da sta to za slovensko delavstvo prepotrebni organizaciji in da je rešitev slovenskega delavstva edino le v teh organizacijah, ki imata narodni in socialni program. In tako se bo v najkrajšem času morala prodati narodni ideji tudi Nabrežina, ter pride kmalu čas, ko bo tudi v Nabrežini, kakor se je to zgodilo v Sv. Križu in Vižovljah, zaplapolala modra zastava.

Zaupniki so na sestanku obljubili, da bodo delali z vsemi močmi nato, da se bodeta ustanovili v Nabrežini v kratkem podružnici NDO in ZJŽ. Naprej do končne zmage!

Javen zidarski shod v Gabrovici. Tudi v Gabrovici se zanimajo za NDO. To je pokazal zidarski shod, ki ga je sklical preteklo nedeljo zidarska skupina NDO. Shod se je vršil ob veliki udeležbi na vrtu gostilne g. Bandia v Gabrovici. Otvoril ga je predsednik zidarske skupine NDO v Trstu, tov. Pregarc, ki je po primernem nagovoru podal besedo poročevalcu, strokovnemu tajniku NDO, tov. Brandnerju, ki je v poldrugournem govoru temeljito pojasnil veliki pomen strokovne organizacije zidarjev. Baval se je z zidarskim gibanjem, v katerem so igrali socialni demokratje zelo čudno ulogo, ki je bila vse prej, nego delavska. Razlika med NDO in socialno demokracijo je ta, da se briga NDO predvsem za naše delavstvo in mu hoče priboriti vse pravice, ki mu gredo, in sicer na domači zemlji, do čim socialna demokracija tu pri nas s svojim zelo čudnim izvajanjem internacionalizma zanemarija slovensko delavstvo in protežira Italijane in Nemce. Mi od nje nimamo pričakovati rešitve! Zaupati moramo v svojo lastno moč. Če se vse jugoslovansko delavstvo združi v močno falango, nam bo lahko mogoče priti do svojih pravic.

Ko je govornik vsestransko pojasnil narodno in gospodarsko stran programa NDO, je izrazil željo, da se delavstvo tudi v Gabrovici pridruži NDO, ki ni politična in ima v njej zato prostor vsak slovenski delavec.

Ko sta nato govorila še tovariša Pregarc in Verč, je bil izvoljen sledeči pripravljani odbor „podružalce“ NDO v Gabrovici: Alojzij Petelin, predsednik, Avgust Žerjal, tajnik, Fran Verč, blagajnik, Josip Makovec in Jožef Petelin pa odbornika. Shod je bil nato zaključen, in odbor je imel takoj po shodu prvo odborovo sejo, na kateri se je vse potrebno ukrenilo. Torej kmalu pride čas, ko se bo tudi v Gabrovici razvijala močna ponružalca NDO. V Gabrovici so za NDO navdušeni in od nje pričakujejo zboljšanja svojega položaja. Z vztrajnim delom se doseže veliko!

„Reichspost“ — razkrinkana.

V petek je govoril v državni zbornici poslanec Klofač, ki je dal s krepkimi besedami duška svoj sobdi o delovanju literarnega biroja v ministrstvu za zunanje stvari in pisanju „Reichsposte“, ki se je toli žalostno odlikovala za časa balkanske krize. Spomnil se je na kratko za obile „zasluge“ odlikovanega šefa literarnega biroja g. Kanle, nato pa je prešel k slovitemu poročevalcu krščansko socialne „Reichsposte“, ki se je o slovanskih Balkancih tekom ene same zime več — nalagal, nego vsi nemški šmoki skupaj. Mi smo že opetovano pisali od tega človeka in razkrivati njegove brezvestne laži, ter zabeležili smo bili tudi čudno dejstvo, da se je pred časom omenjeni človek mudil kot gost na Lloydovem parniku „Metkoviću“ pred Kotorom, od koder je zopet trosil svoje laži in hujškal na vojno.

Sedaj pa je posvetil v ta grdi kot labirinta avstrijske politike poslanec Klofač, ki je pokazal, kako grdo ulogo sta igrala „Reichspost“ in vlada, ki je to trpela in ga — ščitila. Vkljub medklcom — z najbolj zlobnimi in neumnimi se je odlikoval krščansko-socialni poslanec Jerzabek —, je rezala njegova beseda kakor nož. Podajamo čitateljem najbolj celotni in tehtni odstavki

Velikanska zaloga pohištva in tapečarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Penice)

Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi glede cen, kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor.

„KODAK“

Velikanska izber fotografskih aparatov vsake vrste.

ZALOGA

aparatov, filmov, stekel za fotografiranje i. t. d.

glasovite tvrdke „Kodak“.

R. BUFFA, Trst, Corso 2.

Zidarski polir

delaven in vesten, se takoj sprejme. Natančne pismene ponudbe z referencami na inseratni oddelek „Edinosti“ pod „Polir 1190“.

Dr. Pečnik

Dr. PETSCHNIGG

Trst, via S. Caterina št. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8-9 in 2-3 in specializist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11%—1 in 7-7%.

Zobotehnični ambulatorij Univ. zdravniške Dr. Makso Barry

Ermanno Schultze, I. tehnik.

Trst, ulica Caserma št. 17, II. nadst. Posebni zavod za umetne zobe brez ustne plošče. Plombiranje z zlatom, platinom in porcelanom. Vsa dela brez bolečin. Zdravnanje krivo rastočih zob. Zmerne cene. Sprejema od 9 do 1 in od 3 do 6 popol.

Globin

najboljše in najfinije čistilo za čevlje

Zastopstvo in zaloga tovarne: FRATELLI FINZI, Trst, Tintore 5.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine =

Dr. J. Čermák V. Tuscher

zobozdravnik konz. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

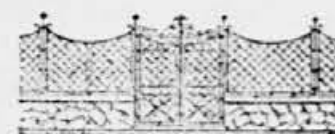
Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel dobroznano

trgovino jestvin

Antonija Mihelič

v Trstu, ul. Rojan št. 8
FRAN SLUGA.

Velika zaloga v Trstu

Najcenejše ograje iz žične mreže, pohištvo železno in iz medi

dobavlja, kakor je dokazano, trvdka

VALENTIN BERGMAN

GRADEC

Podružnica Trst

ul. Nuova št. 27.

Tel. 19-79. Cenik št. 1 zastoj.

R. Gasperini, Trst

Telefon št. 1974.

špediter

Via Economo št. 10.

Prevozno podjetje

Sprejema razcarinjanje vsakegakega blaga iz mitnic, dostavlja na dom.

POŠILJATVE, POTEKA KOVČEGOV. NAJUGODNEJŠE CENE.

Zastopstvo tvrdke „Cement“

Tovarna cementa „Portland“ v Spiljetu.

PRODAJA NA DROBNO.

CENE BREZ KONKURENCE.

Trgovci, peki!

Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodnjaki, naročajte pri domači tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. - Priporočam se vdan J. J. SUBAN, Trst, G. Vasari 10.

najhujši nasprotnik, ki ima le količkal poštenja v sebi, ne more odrekati svojega spoštovanja kot možu poštenjaku najčistejšega značaja, tako blatenje takega moža mora razdražiti vsakogar, kdor ni sam propalica najhujše vrste. Slovenski volilci drugega okoličanskega volilnega okraja! Mislimo, da nam ni treba poudarjati, da je čast vašega kandidata vaša čast; zato pa pokažite dne 3. junija s svojimi glasovnicami, da taki nesramneži, katerim so tržaški dopisniki socialnodemokratske „Zarje“, nimajo ničesar iskati pri vas. Plačajte jim njihovo nesramnost napram vašemu kandidatu s siljano zmago g. dr. Justa Perttala!

Da se ne pozabi! Dne 1. majnika t. l. je umrl v Trstu c. kr. učitelj T. Čampa, ki je bil 1906 imenovan v Trst na razpis, v katerem se je zahtevala kvalifikacija za poučevanje slovenščine. Ker nam je znano, da se kaj rado pozablja na take stvari, opozarjamo prizadeto šolsko oblast, da je imel Čampa (vsaj po razpisu službe) dolžnost, učiti po potrebi slovenščino, in pričakujemo, da pride na njegovo mesto učitelj z jednako kvalifikacijo. V ulici Fontana se po odhodu c. kr. učitelja I. Vrčaja to ni vpoštevalo; zakaj ne vemo, a najbrž se je mesto žrtvovalo; iz gole miroljubnosti. Zato se pa dogaja, da pouk v slovenščini popolnoma preneha, če je edini zato določen učitelj zbol, ali je drugače zadržan. Da se torej na deški šoli na Lipskem trgu to ne bo dogajalo, mora priti na mesto učitelja Čampa za slovenščino kvalificiran učitelj. Zato se naj pravočasno pobrigajo oni gospodje, ki jim je poverjeno nadzorstvo teh šol, posebno slovenščine. Mi bomo o stvari še govorili, da ne bo izgovora, da se je pozabilo.

Sklep šolskega leta. — Torkova „Triester Zeitung“ zahteva od tržaškega namestništva, da pravočasno odredi, da se šolsko leto na nemških državnih ljudskih šolah v Trstu letos zaključi istočasno kakor na nemških srednjih šolah, ker... no, ker morajo Nemci tudi v tem oziru imeti svojo „extrawürst“. Mi pa pravimo le toliko, da pričakujemo od odgovornih faktorjev na namestništvu, da bodo vedeli primerno ceniti take-le posebne želje naših ljubih ševtončkov s Piazza Lipske in ulice Fontane.

Če je res za šolsko mladino od 1. do 15. julija v Trstu prevroče v šolskih sobah, potem je prevroče za vsa tržaška šolska mladina, torej tudi za laško in slovensko, in ne le za ono, ki polni nemške šole; če je pa nemškim učiteljem delo v šoli v tem času pretežavno, potem je pretežavno tudi za laške in slovenske učitelje in sklene naj se šolsko leto za vse šole istočasno. Če je komadni gospodi v nemški šoli neprijetno, v juliju prihajati v šolo, dobro, zaključiti naj se šola že sredi junija, ali v vsem Trstu, v mestu in okolici, ne pa le na Lipskem trgu in v ulici Fontane. Taki le privilegiji morajo nehati, kajti ministrska odredba velja menda za ves Trst in če se gospoda Stolz in consortes še tako pote.

Seveda, take izjeme naj služijo tudi v to, da povišajo veljavo nemških šol nad ono slovenskih in laških, a mislimo, da je temu odklenalo. Nekdo, ki ima otroke v slovenski šoli,

Slavnemu ravnateljstvu c. kr. drž. železnice v Beljaku. Dne 12. t. m. ob 6 zvečer sem podpisani zahteval na južnem kolodvoru v Beljaku vozni listek do Celovca v slovenskem jeziku. Službujoči uradnik je na moje različne besede: „Prosim do Celovca“, odgovoril s skrajno neuljudnim glasom: „Was ist das?“ — Ker zaradi odhoda vlaka nisem imel časa, da bi se pritožil pri načelniku postaje, sem bil na te besede dotičnega uradnika takorekoč primoran ponoviti zahtevo še v nemškem jeziku. Potem šele sem dobil listek.

Iz tega slučaja sklepam: 1. ali je v slovenskem delu Koroškega morda res mogoče, da c. kr. uradnik ne ve imena glavnega mesta v drugem deželnem jeziku, 2. ali pa c. kr. uradnik iz mržnje do tujega jezika ne mara istega slišati.

Prvo kakor drugo je vredno najstrožje obsodbe in bo rodilo skrajni odpor pri prizadeti narodnosti.

Resumiram: Dne 12. t. m. m. ob 6 zvečer sem se na južnem kolodvoru v Beljaku od službujočega uradnika čutil osebno in narodnostno razžaljen, vsled česar zahte-

vam — z ozirom na tozadevne paragrafe o jezikovni enakopravnosti — da se mi kaj takega ne pripeti več.

Ravnostni dan okrog 3 pop. je službujoča uradnica na kolodvoru v Trbižu hotela zamenjati Beljak z Bischofiack. Tudi nemško-duhovite opazke si v bodoče prepovem.

Dreženca pri Kobaridu, 22. maja 1913. Franc Ločnikar, nadučitelj.

Za vrtni koncert „Sv. Irvanskega pev. društva“ v Vrdeli pri Trstu, ki se bo vršil ob vsakem vremenu nepreklicno 15. junija t. l. so vabljeni k sodelovanju vsa bratska društva mesta in okolice, ki naj se priklase do 5. junija. Kasneje priglajena društva bodo vsekako dobrodošla, nastopijo pa izven programa.

V nedeljo v Kolonjo na veselico CMD! Ker je ta kraj najbolj zapuščen del naše okolice in obenem važna narodna postojanka, ki se je začela šele sedaj probujati k narodnemu življenju, vabimo tem potom vse narodno občinstvo, da prihi v velikem številu na to prvo narodno slavnost v tem kraju. Na slavnosti sodeluje iz prilaznosti pev. dr. „Trst“. Čisti dobiček te veselice je namenjen za ustanovitev otroškega vrtca za Kolonjo. Dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da prihi, posebno sedaj pred volitvami na to slavnost.

Odbor telovadnega društva Sokol v Trstu ima danes zvečer ob 9 sejo v društvenih prostorih.

Tržaška mala kronika.

Trst, 28. maja.

Nesreča, ne samomor. Poročali smo o samoumoru 16letne Lidije Dal Piero, ki je služila pri rodbini Hebl v ulici Geppa št. 8. Sedaj se nam pa javlja, da je deklica ponesrečila. Pri umivanju oken je namreč padla iz četrtega nadstropja na dvorišče in se ubila.

Predrzen tat je Tržčan Bruno Bremitz, ki stanuje v ul. Molin grande št. 30. Včeraj jutro se je namreč bil splazil v sobo Dominike Casani, ki stanuje v ul. Romagna št. 26 in si je kmalu polskal nekaj dragocenosti. Casani pa je bila ravno v kuhinji in je slišala, da je nekdo v sobi. Šla je pogledat, a pri tem je tat smuknil po stopnicah in se je skril. Kdo ve, če bi ga bili našli, da ga nista videla tudi dva dečka, ki sta ga natanko opisala. Bremitz taji. Casanijeva ima škodo za 160 K.

Rop na cesti. Na trgu Stazione sta izrgala včeraj popoldne dva zlikovca neki gospodični iz rok torbico in sta pobegnili. V torbici je bila denarnica s 14 K in vazen robec iz batista. Zlikovca so še snoči prišli. Bila sta brezposelni natakari Ludovik Pichler s Tirolskega in njegov tovariš Franc Geuselmayer s Nižavstrijskega. Pri njima so našli par kron, zločin pa le oba tajita.

Iznani renjiko! Preko meje je poslala policija zopet sedem renjikocev, sime kriminaliste.

Surov soprog. Radi nevarne grožnje so zaprili včeraj 34 let stattega dalnarja Franca Pascula iz Pirana, ki je strašno grdo delal s svojo ženo in jej celo obetal smrt.

Posledica ženskih kvant. Včeraj popoldne je prevažalec sodovice Jožef Ursich nenadoma napadel 41 let staro Marijo Kulischer, ko je obdelovala polje na Vrdeli ter jo je vrgel na tla in pretepel. Šlo je nekaj radi njegove ljubice. Ursicha so zaprili.

Loterijske številke, izrebane dne 28. maja:

Gradec	65	30	62	72	33
Brno	10	4	30	50	26
Luomost	32	81	69	88	55

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Trst“. V petek, 30. t. m., ob 8 zvečer glavna vaja za nedeljski nastop na veselici podružnice CMD v Kolonji.

Pevci zveze J. Ž. Danes zvečer se vrši pevska vaja, pridite vsi!

Zveza jugoslovanskih železničarjev vabi na javni shod, ki se vrši v petek, dne 30. majnika ob 8 zvečer v društveni dvorani v Trstu ulica sv. Frančiška št. 2.

Dnevni red: 1. Organizacija in železničarji. 2. Novi delavni red in povišanje minimalnih plač pri južni železnici in v okolici pri drž. železnici. 3. Raznoterosti.

POHIŠTVO **SOLIDNO : in : ELEGANTNO**
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TAGE

Paroplovna družba D. Tripovich & Ci., Trst

Ekspresna vožnja Trst - Benetke
in nazaj. — Prevo² v treh urah.

ODHOD iz TRSTA vsak dan ob 8 zjutraj.
ODHOD iz BENETEK ob delavnikih ob 2 popoldne — in tudi:
ODHOD iz TRSTA vsako soboto ob 2 pop. in vsako nedeljo ob 4 popoldne.
ODHOD iz BENETEK vsako nedeljo ob 8 zj. in ob 8 zv. in vsak ponedeljek ob 8 zj.

NB. Povratek je možen tudi z nočnimi Lloydovimi parniki.
Nedeljska izletna vožnja Vsako nedeljo se izdajajo posebni vožnji listki za izlet Trst-Benetke in nazaj po znižanih cenah za sledeče vožnje: iz Trsta v nedeljo ob 8 zj. in povratek iz Benetek v nedeljo ob 8 zv., v ponedeljek ob 8 zj., ob 2 pop. in opolnoči. — Povratek opolnoči z Lloydovim parnikom.

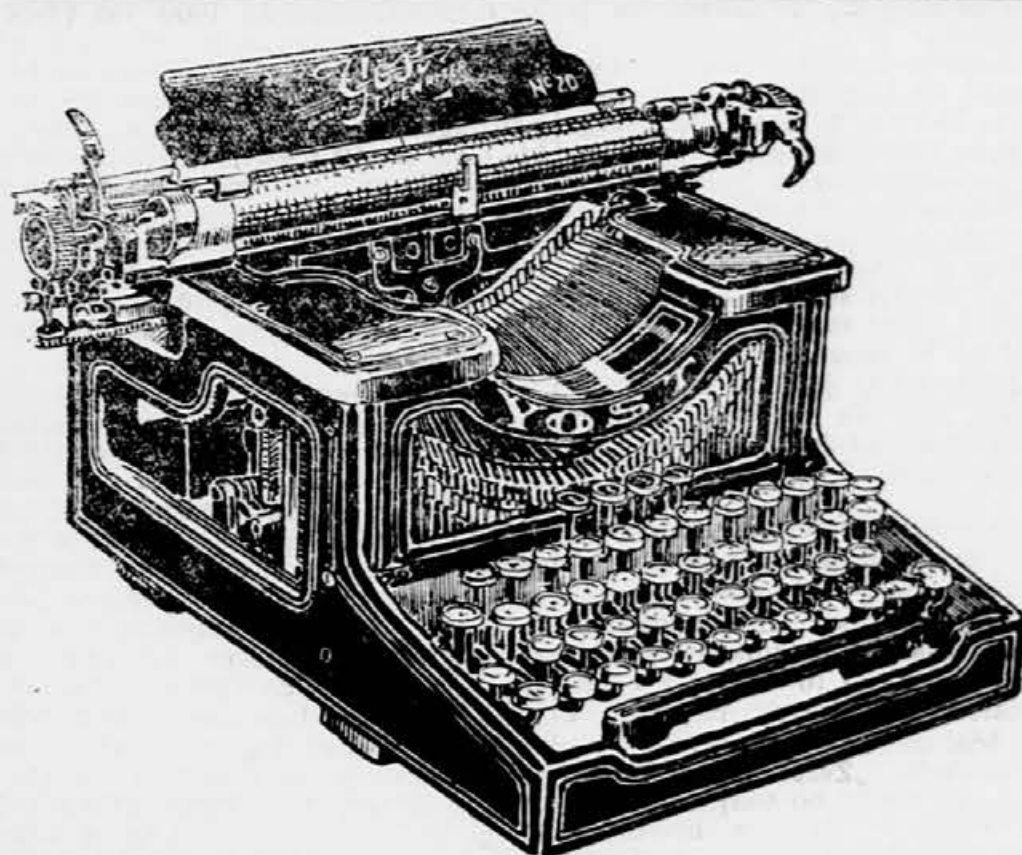
IZ TRSTA V JAKIN-RIM-NEAPELJ

ODHOD iz TRSTA vsako sredo ob 7.15 zjutraj; iz JAKINA vsako sredo ob 9 zv. Prevoz čez morje iz Trsta v Jakin ali obratno v 9 urah.

Poleg tega: Iz TRSTA v JAKIN: vsako soboto ob 4 popoldne.
Iz JAKINA v TRST vsak ponedeljek ob 4 popoldne.

Pojasnila, prospekti, vožnji listki pri družbi v Trstu, Piazza della Borsa 12 in njenih raznih zastopstvih v Trstu in zunaj.
Družba si pridržuje izpremembe v smislu prometnega opravilnika

Zakaj je „YOST“ najboljši pisalni stroj?

Ker ima 3 znamenite prednosti, ki jih nima noben drug pisalni stroj in ki jih tudi ne bo mogel imeti nobeden drug, ker so zavarovani s posebno določbo.

I. Črnilni namakalec (blazinica namesto traku) napravlja pisavo čistejšo in vidnejšo, lepšo in prihranja denar, čas in nepravilnost.

II. Osrednji vodilec (namesto stalnih vzvodov) zajamčuje kontantne črte.

III. Avtomatični izpremen (namesto ročnega) povečuje hitrost pisea za 50%.

„YOST“ d. d. z o. z. VOLTI DI CHIOZZA
— Telefon 23-65. —

Sprejemajo se kopiranja, naročbe in poprave vseh sistemov.

Ponehale so že vse kritike, ker zboljšano „Tolstovrško“ zato pijte le Tolstovrško slatino

ki je sedaj, odkar se je vrelec spopolnil, res zelo dobra planinska kislavoda. Vrelec se je hermetično zaprl in našel še nov pritok, ki je bogat na ogljikovi kislini in vsled tega „Tolstovrška“ sedaj zelo muzira in ostane tudi čista in dobra! Izvratna zdravilna namizna pijača! — „Tolstovrška“ pospešuje tek in prebavo in je zdravilo za katere v grlu, pljučih, želodcu in črevesih ter za želodčni krč, zaprtje, bolezen v ledvicah in mehuru. — „Tolstovrška“ je vsled prijetno kislerezkega okusa in velike vsebine natrija, ki se zveže z vinom, zelo priporočljiva namizna pijača ter ne pobarva vina. Dalje je „Tolstovrška“ priporočljiva, kjer imajo slabo pitno vodo in pri različnih epidemijah, n. pr. pri vročinski in drugih boleznih ter med okrevanjem. Za abstinento! Za napravo limonade in za mešanje med druge sadne soka! Kadilci in pevc! Katar, zasluženje itd. najboljšje ozdravite, če pridno grgrate in pijete „Tolstovrško“.

1. zaboj s 25 % l. stekl. 5 K 1. zaboj s 25 % l. stekl. 9 K 2. zaboj s 25 % l. stekl. 9 K 3. zaboj s 25 % l. stekl. 11 K Spod. Dravograd po povzetju. Steklenice vseh vrst se sprejmejo v polnitev po najnižji ceni. — Edino domače podjetje! Tolstovrška slatino pošta Guštanj, (Koroško).

Vsem : gospodinjam
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORIJO

edino pristni, po izkustveni sodbe najboljši slovenski izdelek.

v korist družbi sv.
Cirila in Metoda

Kolesarsko društvo „Balkan“ priredi v nedeljo, dne 1. junija t. l., ob 1 popoldne, dirko za društveno prvenstvo. Proga: Opčine—Trižič in nazaj, skupno 50 km. Po končani dirki se bo vršil v Bričičkih pri Proseku ples, pri katerem sodeluje godba „N. D. O.“ — Vabimo torej tem potom gg. člane, da pridejo k sestanku, ki bo v soboto ob 8 zvečer v kavarni „Minerva“.

Tržaška sokolska župa. V svrhu priprav, katere je izvršiti za III. zlet Tržaške sokolske župe na Opčinah dne 29. junija 1913., se pomnoži odbor župe ter si v njem posamezni odseki razdelijo delo tako, da bo izvršitev kar najtočnejša. Prva seja pomnoženega odbora se vrši v soboto zvečer ob 8. uri. K njej so nujno vabljene poleg odbornikov in zastopnikov društev vsi oni bratje, ki imajo dobro voljo sodelovati. Seja se vrši v telovadnici Sokola v Trstu. Predsedstvo TSŽ.

Nar. del. organizacija.

Socijalno-demokratski lažnjivci. Nabrežinskim gospodom sodrugom je menda naš šod v Vižovljah sapo zaprl. Ta šod jim je bil jasno znamenje, da jim polagoma odkienka tudi v Nabrežini, tam, kjer se čutijo danes še absolutni gospodari. Ker stvarnih argumentov proti NDO nimajo, so se v svoji besni jezi začeli posluževati laži. Razkrinkali smo že brezmejno lažljivost tržaškega dopisnika „Zarje“, kakor pa kaže mu nabrežinski kolega v nilemer ne zaozstaja. Ali bi nam sodruga Ivan Ivančan in Marica morda lahko povedala, kdo je tisti podli dopisun in lažnjivec?

Zakaj pa v „Zarji“ raje nista napisala tega, kar je socijalnodemokratskim kaporijonom zalučal v obraz n. pr. g. Mrak? Seveda, to so bile sile težke obdolžitve. O tem je bilo vsekakor bolje molčati ter predstavljati te obdolžitve kot brezpomembne osebne storilje g. Mraka, dasi jih je sam pozval, da to lahko nemudoma sporoče v Ljubljano ter ga proglase za lažnjivca, če mislijo, da je govoril neresnico.

Kako drzni so ti ljudje, nam spričuje njihova trditve, da je g. Brandner še pred kratkim hodil okrog njihovega „Delavskega doma“ v Trstu in se jim ponujal, toda tamkaj da so mu pokazali vrata.

Onemu človeku v Nabrežini, ki je zlegetel to laž, bodi povedano sledeče na uho: G. Brandnerja so tekom njegovega delovanja v vrstah NDO s socijalno-demokratske strani že vabili, da bi stopil v njihove vrste. In ko je bil g. Brandner že precej časa strokovni tajnik NDO, je dobil iz socijalnodemokratskih vrst že direktno pismo ponudbo, da bi sprejel pri njih neko mesto. Ali se bodo gospodje sodrug upali to utajiti?

Poštena slovenska javnost naj ponovno izpozna iz tega slučaja, koliko vere gre raznim dopisnikom ljubljanske „Zarje“.

Priljubljeni odbor „Zveze jugoslovanskih pekovskih pomočnikov“ sklicuje za danes, v četrtek, ob 10 popoldne v društvenih prostorih NDO, ul. sv. Frančiška 2 ustanovni občni zbor.

Z ustanovitvijo „Zveze jugoslovanskih pekovskih pomočnikov“ bo storjen velik korak naprej v gibanju slov. in hrvaškega pekovskega delavstva. Njegova organizacija se bo razširila s tem do one moči, ki je neobhodno potrebna, ako si hočemo slovenski in hrvaški pekovski pomočniki resno izboljšati svoj položaj.

Skupina lesnih težakov sklicuje za danes, v četrtek, ob 7 in pol zvečer javen šod v društveni dvorani, ul. sv. Frančiška št. 2. Dnevni red: „Lesni težaki in skrajšanje delovnega časa“.

Godbeni odsek NDO. Danes po vaji važen sestanek, na katerem bodo poročali zastopniki centrale NDO.

Potrebno je, da se tega sestanka udeležijo vsi člani godbenega odseka.

Kakor nam poročajo, se podružnica v Vižovljah zelo lepo razvija. Dosedaj je vpisanih že veliko število članov. Tudi v Sv. Križu podružnica lepo napreduje. Istotako se vrši agitacija v Nabrežini. Slovensko delavstvo spoznava, kje je njegova rešitev.

Posredovalnica dela NDO. Išče se natakarska za gostilno.

Vesti iz Goriške.

Telovadno društvo „Sokol“ v Gorici priredi dne 1. junija t. l. na Katarinjevem vrtu na Goriškem veselicu v prid Sokolskemu domu s sledečim sporedom:

1. Sokolska koračnica, orkester, 2. Klein: „Zareča krogla“ (potpur), orkester, 3. A. Foerster: „Sokolska“, zbor Sokola v Gorici, 4. Falgel D.: „Domu in ljubezni“ (posvečena goriškemu Sokolu, moški zbor društva „Preferen“ iz St. Petra, 5. Zajc: „Poessijska čarovnica“, godba, 6. Aljaž: „Na dan“, moški zbor Sokola v Podgori, 7. Telovadni nastop, 8. Klaič: „Svrčanje“, moški zbor Narodne Citalnice na Blandi, 9. Klamann: „Ciganski primas“, godba, 10. Baril: „Oj planine“, mešan zbor pevskega društva „Preferen“ v St. Petru, 11. Srečlov na žive dobilke, cvetlična tekma itd. Koncertne točke in pri plesu svira vo-

jaška godba c. in kr. pešpolka št. 47 v Gorici. Vstopnina k veselici 40 v, k plesu 6 komadov 1 K. Začetek točno ob 4 popoldne.

Obrtno-nadaljevalna šola v Mirnu bo imela svoj šolski sklep dne 1. junija ob 330 popoldne. S sklepom bo združena razstava letnih izdelkov obrtnih učencev.

Besna pes. Stavbeni tehnik g. Jutz je šel v soboto, dne 24. t. m., zvečer nekako ob 8 na sprehod po cesti iz Gorice proti Rožni dolini. Pri vili grafice Kristalnik je skočil iz odprtih vrat parka naj velik pes ter ga močno obgrizel na obe stegali in mu dobesedno iztrgal kos mesa iz stegna. Ravno isti pes je baje pred kakimi 4 tedni obgrizel tudi nekega pekovskega učenca. Ti slučaj so tembolj kričeči, ko je radi pasje stekline že več nego dva meseca zaukazana postrežena pasja kontumacija in bi tega besnega psa že davno moral imeti konjeder.

Mavhinje. Za župana v Mavhlinjah je bil izvoljen g. Jakob Gabrovec, trgovec v Sesljanu. Mož je delaven, kakor tudi ves ostali odbor. Upamo torej, da bo v našem občinskem odboru odslej manj, besede a več dejanja, ki prinaša spoštovanja.

Podružnica CMD v Nabrežini je prelozila CM veselicu, ki bi se imela vršiti dne 8. junija t. l., radi občinskih volitev v Trstu na dan 15. junija t. l., kar naj blagovolje vzeti naznanje društva, ki so se javila za sodelovanje, kakor tudi ostala bratska društva.

Razpisana služba. Deželni odbor razpisuje službo tajnika pri ustanavljanju se deželnem zavodu za pospeševanje tujkega prometa. Pojasnila daje urad deželnega odbora ob uradnih urah. Prošnje do 15. junija t. l. deželnemu odboru v Gorici.

Vesti iz Istre.

Podružnica CMD za občini Ocizla, Klanec in Materijo. Z ozirom na veliki CM sejem v Herpeljah dne 15. junija t. l. opozarjamo vse razprodajalce, da se bo na ta dan razprodajalo le blago v korist Družbi: Torej je vsaka druga razprodaja izključena. Za razpisano nagrado 1000 vin. (tisoč vinarjev) je do sedaj došlo bore malo ofert. Opozarjajo se torej razni šaljivci, da se pozurijo za to visoko nagrado, porabijo to jako ugodno priliko, ter nam pošljejo do 31. t. m. po 10 (deset) šaljivih napisov za šotore: Likerji, sladčice, cvetlice, črešnje, kava, igrače in drugi spominki, ter šaljiva pošta — če le mogoče v vezani besedi. Obračamo se vnovič do cenjenih rodoljubov, naj blagovolijo kar največ in čimprej poslati daril za omenjene šotore podružnici v Klanec!

Iz Rakitovca. Že preko 20 let plačujemo občinske doklade za cesto Rakitovec—Črnikal. Tudi že več časa se nam obljubljuje nova cesta čez Zazid, Podpeč itd., tako da bi dobili tem potem približno dobro cestno zvezo s Trstom in Koprom. Res je prepotrebna ta cesta, a mislimo, da nekateri ne čutijo te potrebe in zato zavračajo gradnjo že več let. Nobenega prigovora ni k načrtu za dolgost od Rakitovca do Loke. Tu pa sta dve stranki. Ena zahteva, naj bi šla nova cesta od Loke na ovinek državne ceste pod Črnikal, od tam nekoliko časa po državni cesti, potem v Kastelc, Socerba, Dolino in potem po drugih cestah v Trst. Drugi so pa za to, da bi šla iz Loke na Katinaro, tam prekrizala državno cesto pri hiši Ojota in od tam dalje v Gabrovico, Osp, Podoreh in po državni cesti v Trst. Za prvi projekt se zavzema posebno deželni poslanec g. Pangerc. Mi mu tega ne zamerimo, ker vsakdo želi najbolje svojemu okraju, a to bi ne smelo biti glavno pravilo pri zidanju cest, pač pa moramo vpoštevati, kod bi bila cesta bolj položna in bi tudi več koristila.

Oglejmo si torej, kakšna bi postala nova cesta po prvem in drugem načrtu. Zdi se nam, da je najvišja točka od Zazida do Loke Zazid, ki je nad morsko gladino 374 m., a Loka samo 200 m. Torej je treba padati od Zazida do Loke za 174 m. Na celi črti bo Loka gotovo najnižja točka, in ako bi se delala cesta od tam dalje po načrtu, ki smo ga omenili kot prvega, bi jo bilo treba zopet vzdigovati, ker je že ona točka državne ceste mnogo višja kot Loka, a Kastelec je 340 m in Socerba celo 440 m nad morsko gladino. Iz Socerba je treba zopet padati proti Dolini; kajti Dolina je komaj 110 m nad morjem in še iz Doline je treba strmo padati v Dolinske vaje.

Vse drugače bi bilo, ako bi se delala cesta po drugem načrtu. Iz Loke bi šla cesta na Katinaro, ki je skoraj v isti višini, kakor Loka, od tam bi padala proti Gabrovici, ki je 134 m nad morjem, in od tam bi se nižala do Ospa ter šla potem dalje po stari okrajni cesti do Podoreha. Ne vemo torej, zakaj bi morali mi hoditi iz hriba v dolino, ako hočemo priti v Trst, ko bi vendar lahko lezli vedno polagoma navzdol proti Trstu?

Iz teh malih vrst je razvidno, da oni, ki se potezajo za prvi načrt, ali ne poznajo krajevnih razmer, ali pa jih nočejo poznati. Vsed tega prosimo oblasti, ki imajo odločevati o tem, naj se vendar same prepričajo in ugrade želje vasi Rakitovec, Zazid, Podpeč, Loka, Gabrovica, Osp, Mačkovlje itd.

Iščemo postrežnico za anaženje pisarne. Pojasnila daje „Prva češka“ ulica Geppa 15 II. nadstropje. 1214

Hiša z lepim sadnim vrtom, 300 sežnje, bližnja okolica, se proda, K 10.000. Sibera, ulica Molino a vento 70. 1212

Stanovanje dve sobi z vrtom se išče t-kaj ali za avgust. Ponudbe: Sever, hotel Balkan. 1213

Tehnična pisarna inž. J. Skoberne & inž. D. Gustinčič v Trstu, via della Zonta 9 išče vestnega in dobrega risarja z daljšo prakso. Honorar po dogovoru. 1206

Ob priliki veselice, ki jo priredi v nedeljo 1. junija podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Štanjelu blizu gostilne Starc pri postaji, bo dobro preskrbljeno z jedili kakor tudi pišcami. Vljudo se priporoča A. Starc, gostinčar. 1205

Mlekarna obstoječa 7 let, se radi odpotovanja takoj proda, ul. Madonnina 11. 1202

Gramofoni znamka „Angelo“ velikanska izber alovenskih in srbsko hrvaških plošč od K 2— dalje, edino v trgovini Zanetti, ul. Cavana. 1210

Odda se hiša, 7 prostorov v Rojanu, Škorklja Sv. Peter št. 103 z vrtom, zemljiščem in vodnjakom. 1211

Kmetovalec 28 let star išče deklo za žnitev. Ima posestvo vredno 12.000 kron in naj bi tudi ona imela nekaj. Preselil bi se v mesto. Pismene ponudbe pod „Kmet št. 1204“. 1204

Fotografa Antona Jerkiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gospokas ulica 7. 4444

Proda se v Sežani hiša z velikim hlevom ob glavni cesti V hiši je bila gostilna, ki se je dobro rentirala. Ponudbe: Posojilnica v Sežani. 1123

Odda se lepa soba, ulica Geppa št. 9 vrata 11. 1.81

Skladišče ob morskem obrežju, pripravno za katerokoli obrt, se ostopi proti dobri odškodnini. Pojasnila: Collarsich, kavarina Corso. 100

Ljudska kuhinja v delavskem središču, obstoječa 10 let, se proda zaradi blezniz na 1200 K. Pojasnila: Collarsich, kavarina Corso. 100

Proda se hiša v Rojanu z vrtom in zemljiščem s 150 klf. s krasnim razgledom na morje oddaljeno 8 min. od tramvaja. Naslov pove Edinost pod št. 1186. 1186

Tovarna sodavode išče voznika več računstva in pri konjih; prednost imajo koji so že bili v tej stroki; ponudbe pod „Poštešt. 1187“ na inseratni oddelek Edinosti. 1187

Spretnega sollicitatorja

veščega konceptnega dela zlasti v zemljeknjižnih zadevah sprejme pisarna dr. Mat. Pretnerja in dr. Frana Brnčiča, odvetnikov v Trstu, ulica Nuova št. 13, II. n. Vstop in plača po dogovoru.

Trgovina jestvin in delikates

CELESTE FURLANI

Trst, via Belvedere št. 57.

Prodaja vedno sveže testenine iz Ilirske Bistrice ter iz drugih sunanjih tovarn. Vino in likerji v steklenicah. Postrežba na dom Raspoljila se paketo ob 5 kg naprej: kave, olja i. dr. HINKO BRAUNIČAR, vodja trgovine.

Gradbena, kulturnotehnična ter zemljemerska pisarna 88888888888888888888

Inž. J. Skoberne & Inž. D. Gustinčič

Trst :: ulica Zonta št. 9 :: Trst

Konstruktivna, podjetniška in izvedenška pisarna za vsa v gradbeno, kulturnotehnično in zemljemersko stroko spadajoča dela, kakor n. pr.: izvršitev del in načrtov za ceste, mostove, železnice, vodovode, uravnave voda, osuševanja in namakanja poljedelskih zemljišč, izdelovanje geometrijskih načrtov za zemljeknjižne odpise in prepise, delitve skupnih zemljišč, ponovitve meja itd. :: Tehnična izvedenška mnenja in nasveti. :: Cenitve zemljišč in drugih tehničnih predmetov. :: Vedno točna izvršitev! ::

Naznanilo.

Mlekarska zadruga v Št. Vidu pri Vipavi naznanja, da je otvorila poleg že otvorjene prodajalne mleka in mlečnih izdelkov v ulici Rossetti 21, še drugo prodajalno v ulici Piccardi, št. 35. —

Mlekarska zadruga v Št. Vidu pri Vipavi je najmodernejše in najhigijenično opremljena mlekarna ter razpolaga dnevno s 4000—5000 l pristnega, mastnega, podnanaškega pasturizovanega mleka. Dostavlja tudi na dom, kavarnam in mlekarnam.

Se priporoča za obilen obisk

Mlekarska zadruga v Št. Vidu pri Vipavi.

Nova trgovina

Izgotovljene damske obleke in perilo

Trst, ul. Campanile 21

nasproti

srbsko-pravoslavni cerkvi.

Velikanska dobava za sezono, vse po cenah, da se ni bati nikakršne konkurence.

Samo v novi trgovini

Cesare Gentilli

Trst, ul. Campanile 21

Artistični fotografski zavod

Ezio de Rota - Trst

ulica Barriera vecchia št. 27 (nasproti lekarne Picciola). — Fotografije na svetlem in motnem papirju, plastično in naravno izvršene. Povečanje vsake slike na eljo, akvarel ali pastel. Specijaliteta: Dopisnice z artističnimi pozami 10 komadov 3 K. Zavod je odprt od 8 zjutraj do 6 popoldne. Fotografira se ob kakoršnem si budi vremenu.

Umetno - fotografski atelje

Trst, ulica Rivo št. 42 (pritliče) -- pri Sv. Jakobu -- (pritliče)

Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razglede, posetke, notranost lokale, porcelanske pišče za vsakovrstne spomenske itd. itd. Posebnost: Povečanje vsake fotografije. Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročbe tu jih izvršuje na domu, eventualno tudi zunaj mesta.

Restavracija „Alla bella Trieste“

(Karel in Veronika Tusehak)

ulica Molin grande št. 4 (Ljudski vrt).

Vedno mrzla in topla jedila. — Dobri obedi in večerje. — Dunajska kuhinja. — Izborna štajerska, istrska vina, teran. — Razna vina v steklenicah. — Prvovrstno puntigamsko pivo iz soda. — Zmerne cene. Skrbna postrežba. — Vsako soboto ob 8 zvečer koncert na citre.